

Styrelser sammansättning och ersättningsnivåer i svenska företag

Mars 2017

En undersökning av ersättningsnivåer och sammansättning av styrelser för företag listade på Mid Cap 2015.

30%

kvinnliga styrelseledamöter.

487 356 kr

styrelseordförandes arvode i genomsnitt.

Innehåll

Förord	4
Sammanfattning	5
Metod.....	8
1. Bolagens profil.....	9
2. Styrelsens sammansättning.....	12
3. Styrelsens arbete.....	19
4. Styrelsens ersättningar	22
5. Styrelsens totala arvode	28
6. En sammanställning av styrelsens ersättningar	32
7. Large Cap och Small Cap	33
8. Definitioner	34
9. Bolag som ingår i undersökningen	35

Förord

Detta är en rapport från PwC Sverige som presenterar resultatet av vår undersökning av svenska styrelsans sammansättning och ledamöters ersättning baserat på publik information hämtad från bolagens årsredovisningar och kallelser till bolagsstämma. I denna rapport har vi valt att begränsa undersökningen till de bolag som fanns listade på Stockholmsbörsens så kallade Mid Cap lista per den 1 januari 2015. Totalt ingår 89 bolag. Ni hittar en förteckning över dessa bolag längst bak i denna rapport.

Vi hoppas att denna rapport kommer att vara till nytta för er när ni ska bestämma ersättningsnivåerna inför stämmorna 2017.

Har ni några frågor kring eller kommentarer till innehållet i denna rapport är ni välkomna att kontakta oss.

*Med vänliga hälsningar
Anna Gustring Boman, PwC
Director*

Sammanfattning

I årets undersökning av styrelser ersättningar och arbetssätt i bolag listade på Mid Cap ser vi ett antal intressanta områden som vi gärna utvecklar närmare. Dessa områden är framförallt styrelser sammansättning avseende framförallt rörligheten bland ledamöter, jämställdhet och styrelser ersättning, som följer:

45%

Andelen kvinnliga styrelseledamöter har ökat med cirka 45 procent mellan åren 2012 och 2016

Många av styrelseledamöterna på Mid Cap var föremål för nyval 2015.

- 92 procent av styrelseledamöterna har suttit i samma styrelse upp till tio år, en ökning med cirka 12 procentenheter jämfört med föregående års rapport. Noterbart är även att det inte längre finns någon ledamot som har suttit i samma styrelse i mer än 20 år till skillnad från tidigare då vi noterade att 15 ledamöter suttit i samma styrelse i mer än 20 år.

Totalt 97 ledamöter var föremål för nyval i de styrelser som var representerade i föregående års rapport. Detta är en klar ökning från föregående års undersökning då endast 67 nya ledamöter valdes in i styrelserna. Detta tyder på en ökad rörlighet bland ledamöterna och möjliggör ökad jämställdhet och mångfald i styrelser framgent.

Andelen kvinnliga ledamöter har ökat med cirka 45 procent mellan åren 2012 och 2016

- Andelen kvinnliga ledamöter utgör i genomsnitt 30 procent av ledamöterna i bolagen listade på Mid Cap och i samband med 2016 års årsstämmor uppgick andelen kvinnliga ledamöter till 35 procent, dvs. en ökning med fem procentenheter. Ser vi till utvecklingen de senaste åren har andelen kvinnliga ledamöter ökat från 24 procent 2012 till 35 procent vid vår senaste mätning, en ökning med cirka 45 procent mellan åren 2012 och 2016. Skulle samma trend hålla i sig skulle andelen kvinnliga ledamöter i svenska bolagsstyrelser på Mid Cap passera 40 procent redan 2018, vilket också motsvarar regeringens mål.

En ytterligare dimension är mångfaldsfrågan som kommer att bli belyst i bolagsstyrningsrapporterna för noterade bolag från och med 2017. Bolagsstyrningsrapporten ska inkludera uppgifter om dels huruvida bolaget har någon mångfaldspolicy och dels hur policyn tillämpats med avseende på styrelsens sammansättning avseende exempelvis ålder, kön, utbildning och yrkesbakgrund.

De genomsnittliga arvodena har ökat under 2015 och förväntas öka något även under 2016.

De genomsnittliga arvodena har ökat under 2015 och förväntas öka något även under 2016.

- Genomsnittlig ersättning till styrelsens ordförande uppgick 2015 till 487 356 kr, en ökning med cirka 14,5 procent från året innan. Vid jämförelse med årsstämmoprotokollen för 2016 ser vi en viss ökning av arvodena där det genomsnittliga arvodet ökar till 500 578 kr. De bolag som arvoderar styrelseordförande högst är Hoist Finance följt av Eniro och Nordax Group.
- Den genomsnittliga ersättningen till en ordinarie styrelseledamot uppgick 2015 till 223 730 kr, vilket är en liten ökning från föregående års rapport. Vid jämförelse med årsstämmoprotokollen för 2016 ser vi en liten ökning av ersättningarna där den genomsnittliga ersättningen ökar från 223 730 kr till 236 400 kr. De bolag som arvoderar ordinarie styrelseledamöter högst är Eniro följt av IFS och Nobina.

Uppgifterna i undersökningen är publika och återfinns i årsstämmoprotokoll och årsredovisningar. För 2015 ingår sammanlagt 89 svenska aktiebolag till skillnad från föregående år då 77 bolag ingick i undersökningen. 2015 var ett händelserikt år på Mid Cap där så många som 22 bolag noterades på listan, varav 16 bolag var nynoteringar och sex bolag bytte lista från Small Cap-listan till Mid Cap-listan. Vidare lämnade sju bolag listan. Av dessa bolag flyttade fem upp till Large Cap-listan, ett bolag flyttades ned till Small Cap-listan och ett bolag avnoterades. I tillägg har tre bolag exkluderats då dessa bolag avnoterades under 2016 för att en aktuell jämförelse ska kunna presenteras avseende ersättningarnas utveckling för 2016.

1. Vi antar då att ett av uppdragen är som styrelseordförande.

”

I årets underlag ingår 89 svenska bolag listade på börsens Mid Cap lista per 1 januari 2015, till skillnad från föregående års undersökning där 77 bolag var representerade (listade bolag per 1 januari 2014).

Metod

.....

Detta är en undersökning av styrelsens sammanställning, ersättning och arbete gällande Stockholmsbörsens Mid Cap bolag. För 2015 ingår 89 bolag i undersökningen, vilka namnges i slutet av rapporten. Vi har valt att endast inkludera svenska aktiebolag.

Undersökningen har genomförts genom att samla in data och information från bolagens årsredovisningar för 2015 samt från årsstämmaprotokollen från årsstämorna 2016. Undersökningen omfattar således endast publik information. För bolag med brutna räkenskapsår har vi beaktat information avseende det räkenskapsår som avslutades under 2015.

.....

Utav de 89 bolag som var noterade 1 januari 2015 var 68 bolag noterade redan 1 januari 2014. I förekommande fall har dessa bolag utgjort en referensgrupp. Som styrelseledamot avses endast sådan ledamot som valts av företagets stämma. Arbetstagarnas representanter i styrelsen och eventuella suppleanter har inte inkluderats i undersökningen. I de fall bolaget redovisar ersättningar i annan valuta än SEK har detta belopp omräknats till SEK med ledning av Riksbankens genomsnittskurs för 2015.

Rapporten och våra kommentarer har baserats på PwC:s uppfattning om tolkningen av det insamlade materialet.

1.

Bolagens profil

Consumer goods

Consumer services

Financial

Health Care

Industrials

Oil & Gas

Technology

1.1 Bransch

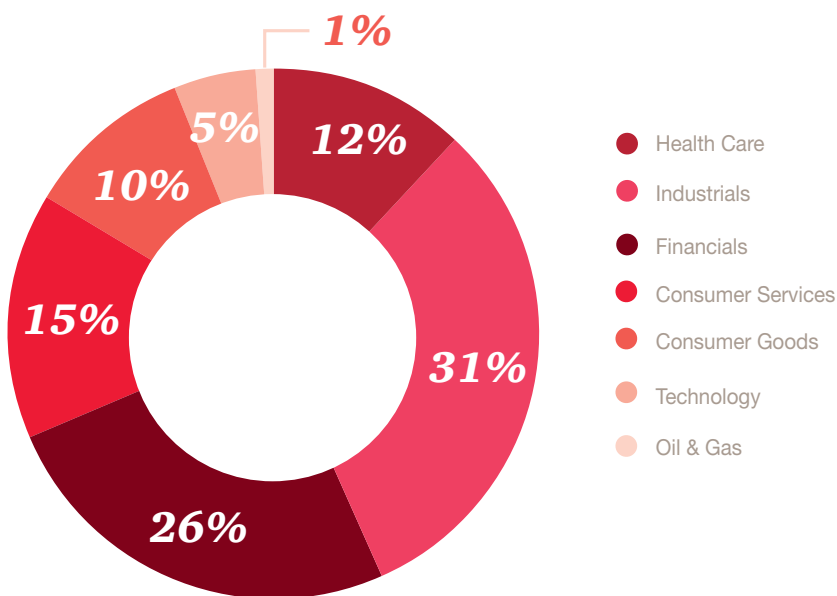
De bolag som inkluderats i undersökningen är listade på Stockholmsbörsens så kallade Mid Cap lista per den 1 januari 2015. För 2015 ingår sammanlagt 89 svenska aktiebolag till skillnad från föregående år då 77 bolag ingick i undersökningen. 2015 var ett händelserikt år på Mid Cap där så många som 22 bolag noterades på listan, varav 16 bolag var nynoteringar och sex bolag bytte lista från Small Cap-listan till Mid Cap-listan. Vidare lämnade sju bolag listan. Av dessa bolag flyttade fem upp till Large Cap-listan, ett bolag flyttades ned till Small Cap-listan och ett bolag avnoterades. I tillägg har tre bolag exkluderats då dessa bolag avnoterades under 2016. Detta för att en aktuell jämförelse ska kunna presenteras avseende ersättningarnas utveckling för 2016.

Bolagen i undersökningen fördelar sig på följande branscher, se nedan. Vi har använt samma branschindelning som Stockholmsbörsen.

Den bransch som har ökat mest under 2015 är Industrials som har ökat med sex bolag. Andra branscher som har ökat är Consumer Goods, Consumer Services och Health Care.

Bransch antal företag

1.2 Omsättning och antal anställda

Bolagens omsättning under 2015 varierar mellan cirka 16 MSEK och cirka 49 650 MSEK. Den genomsnittliga omsättningen är cirka 3 991 MSEK och medianföretaget har en omsättning på cirka 2 314 MSEK.

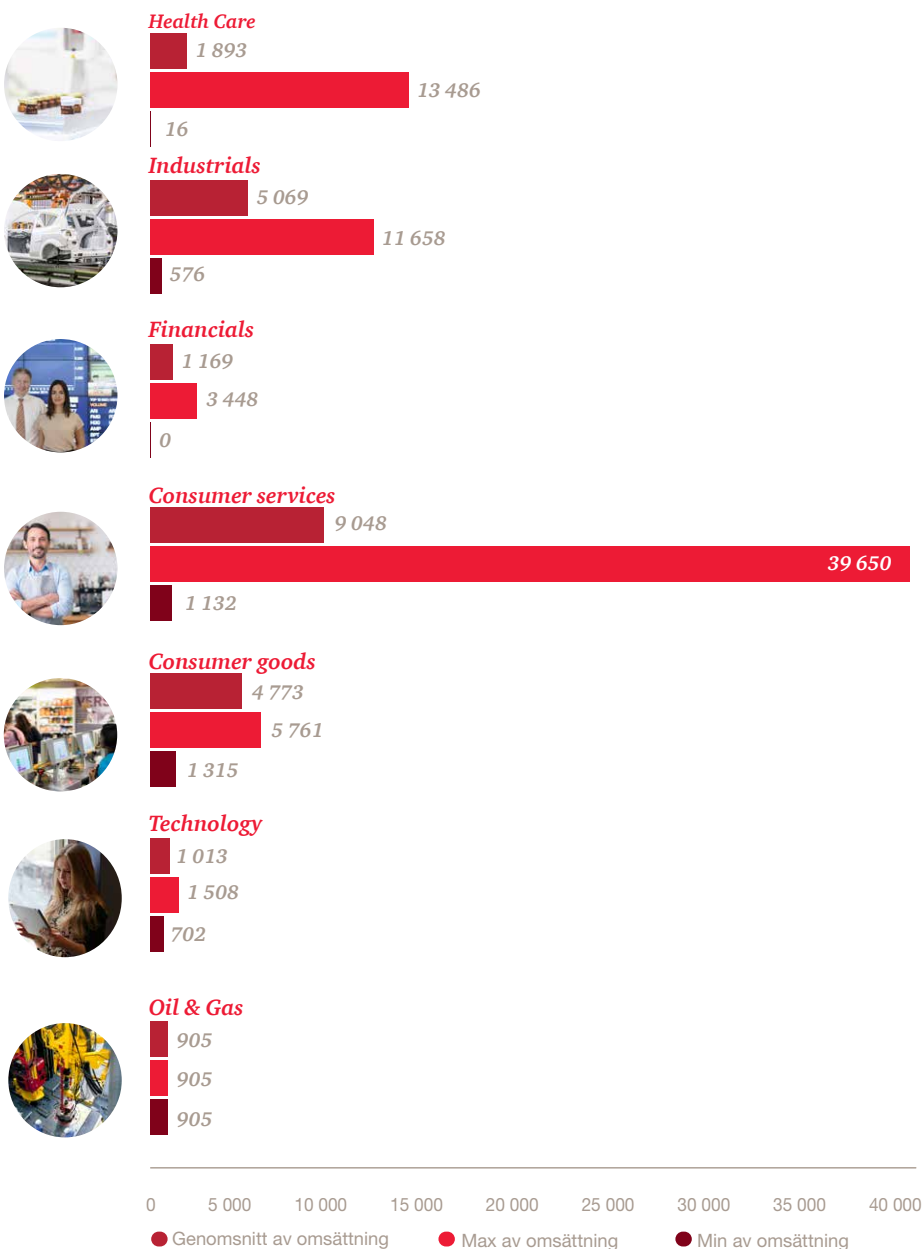
Consumer Services är den bransch som fortsatt placerar sig som branschen med högst omsättning och ligger även fortsatt i topp avseende högst genomsnittlig omsättning, 9 048 MSEK. Noterbart är även att Consumer Services är branschen med högst spridning avseende omsättning.

Till skillnad från föregående års rapport intar nu Health Care en andraplats avseende bransch med högst omsättning följt av Industrials som tidigare intog andraplatsen. Även Health Care och Industrials har hög spridning avseende omsättning.

Industrials och Consumer Goods placerar sig som nummer två och tre avseende högst genomsnittlig omsättning, 5 069 MSEK respektive 4 773 MSEK.

Antalet anställda i bolagen varierar mellan en anställd till cirka 27 500 anställda. I genomsnitt har bolag inom Mid Cap cirka 2 275 anställda under 2015, vilket är en ökning med cirka 175 personer. Liksom resultatet visade i föregående års rapport är Industrials branschen med flest antal anställda, 123 420 personer. Det största bolaget avseende antal anställda finns inom Industrials och har cirka 27 500 anställda följt av ett bolag inom Health Care med cirka 12 350 anställda.

Omsättning (MSEK)

2.

Styrelsens sammansättning

Enligt Svensk Kod för Bolagsstyrning (Koden) ska styrelsen ha en storlek och sammansättning som säkerställer dess förmåga att förvalta bolagets angelägenheter med integritet och effektivitet.

Vidare ska styrelsen ha en sammansättning som med hänsyn till bolagets verksamhet, utvecklingsskede och förhållanden i övrigt präglas av mångsidighet och bredd med avseende på ledamöternas kompetens, erfarenhet och bakgrund. Vidare ska en jämn könsfördelning eftersträvas.

2.1 Antal styrelseledamöter

Det totala antalet styrelseledamöter har ökat och uppgår nu till 609 till skillnad från antalet styrelseledamöter i föregående års rapport då antalet uppgick till 501.

Varje styrelse har i genomsnitt 6,8 ledamöter.

Även i år kan vi konstatera att det finns ett samband mellan omsättning och antal styrelseledamöter. I bolag med högre omsättning är ledamöterna sett till antal fler med några undantag.

När det gäller antal styrelseledamöter i förhållande till antal anställda ser vi inget direkt samband.

609

totala antalet
styrelseledamöter.

6,8

antal styrelseledamöter
i medeltal.

Genomsnittligt antal ledarmöter per bransch (antal)

Health Care

7

Industrials

7

Financials

7

Consumer
services

7

Consumer
goods

6

Technology

7

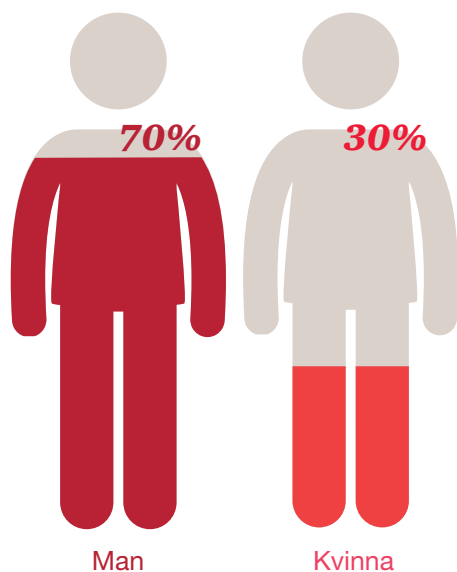
Oil & Gas

5

45%

procentuell ökning av antalet kvinnliga styrelseledamöter mellan år 2012 och 2016.

Könsfördelning 2015

2.2 Styrelsens könsfördelning

Vår undersökning visar att fördelningen mellan män och kvinnor utgjordes av 70 procent män och 30 procent kvinnor. Andelen kvinnor har därmed ökat med två procentenheter jämfört med föregående års rapport och är nu 185 till antalet. Även antalet kvinnliga styrelseordföranden har ökat. I vårt material innehar nu kvinnor ordförandeposten i sex styrelser. Efter 2016 års årsstämmor har andelen kvinnliga ledamöter ökat till 35 procent, det vill säga en ökning med fem procentenheter. Vårt material visar även att ytterligare en kvinna är vald till ordförande.

Vårt material visar att andelen kvinnor ökade till 32 procent i de bolag som även ingick i materialet i samband med föregående års rapport.

Sedan vår första mätning baserad på publik information avseende 2012 har andelen kvinnliga styrelseledamöter ökat från 24 procent till 35 procent 2016. En ökning med elva procentenheter eller 45 procent.

Vår slutsats är därmed att andelen kvinnor i styrelser i bolag listade på Mid Cap har ökat över tid med drygt två procentenheter i gensnitt per år.

Den procentuella fördelningen mellan kvinnor och män varierar något mellan branscherna. Högst andel kvinnliga ledamöter återfinns inom branscherna Financials och Consumer Goods med 36 respektive 34 procent kvinnliga ledamöter. Consumer Services och Technology är de branscher som har haft den största ökningen av andelen kvinnliga ledamöter då andelen kvinnliga ledamöter har ökat med fem procentenheter. Dessa båda branscher följs av Financials och Industrials som har ökat med fyra respektive tre procentenheter. Health Care är den enda av branscherna där andelen kvinnliga ledamöter är lägre vid jämförelse med underlaget från föregående års rapport.

Bland de bolag som ingår i referensgruppen har andelen kvinnor ökat i samtliga branscher förutom Oil & Gas. Den bransch som utmärker sig i referensgruppen är Technology där andelen kvinnliga ledamöter har ökat med åtta procentenheter. Vår analys av referensgruppen visar även att andelen kvinnliga ledamöter i branscherna Consumer Services och Financials har ökat med sex procentenheter.

Sammantaget är vår bedömning att Consumer Services, Financials och Technology är de branscher som lyckats bäst vad gäller ökad jämställdhet i styrelserummet under 2015.

Andelen män och kvinnor i styrelsen per bransch 2015

24%
kvinnor
76%
män

Health Care

27%
kvinnor
73%
män

Industrials

36%
kvinnor
64%
män

Financials

31%
kvinnor
69%
män

Consumer Services

34%
kvinnor
66%
män

Consumer goods

31%
kvinnor
69%
män

Technology

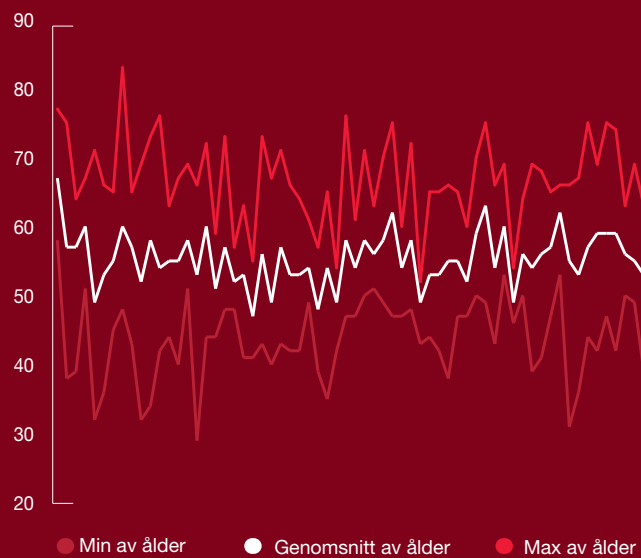

20%
kvinnor
80%
män

Oil & Gas

Åldersfördelning styrelseledamöter

2.3 Vd i styrelsen

I 34 procent av de undersökta bolagen ingår vd i styrelsen, vilket är en klar minskning jämfört med föregående års undersökning där vd ingick i styrelsen i cirka 40 procent av bolagen.

2.4 Sammansättning med hänsyn till kompetens, erfarenhet och bakgrund

2.4.1 Ålder

I underlaget avseende styrelsernas sammansättning med hänsyn till ålder och erfarenhet har vi utgått från externa ledamöter, således är vd exkluderad för det fall denna ingår i styrelsen. Därmed utgör underlaget avseende denna del 581 styrelseledamöter.

Under 2014 ökade antalet 60-talister i styrelserna och gick därmed om 50-talisterna. 60-talisterna är fortsatt den åldersgrupp som är i majoritet 2015, även om skillnaden är marginell vid jämförelse med 50-talisterna.

Noterbart är att andelen 70-talister ökar och andelen 40-talister minskar. Andelen 70-talister är nu cirka tio procent medan andelen 40-talister utgör cirka 19 procent av underlaget.

Genomsnittsåldern för hela styrelsen är fortsatt cirka 56 år. Cirka 76 procent av bolagen har en genomsnittsålder för styrelsen som är mellan 50 och 59 år vilket är ett snarlikt resultat jämfört med föregående års rapport. Noterbart är dock att styrelser med en genomsnittsålder mellan 40 och 49 år har minskat och andelen styrelser med en genomsnittsålder mellan 60 och 69 år har ökat vid jämförelse med underlaget i föregående års rapport.

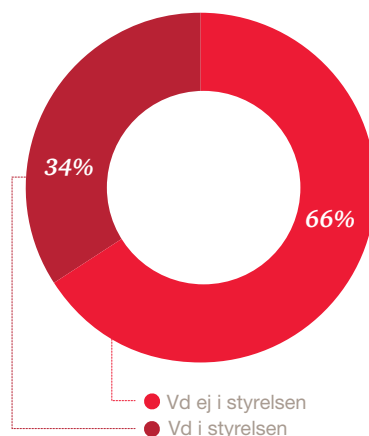
Detta år har vi även studerat spridningen avseende ålder i styrelserna. Spridningen sett till ålder har ökat med drygt ett år vid jämförelse med underlaget i föregående års rapport, från i genomsnitt cirka 23 år till cirka 24 år. Även medianstyrelsen har en åldersspridning om cirka 24 år.

2.4.2 Antal år i styrelsen

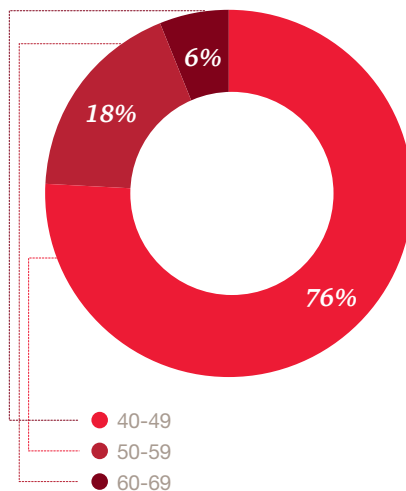
Undersökningen visar att 66 procent av ledamöterna i Mid Cap bolagen har suttit i nuvarande styrelse i upp till fem år och 26 procent har suttit i samma styrelse mellan sex och tio år. 92 procent av styrelseledamöterna har således suttit i samma styrelse upp till tio år. Detta är en ökning med cirka tolv procentenheter vid jämförelse med underlaget från föregående års rapport. Noterbart är även att det inte längre finns någon ledamot som har suttit i samma styrelse i mer än 20 år till skillnad från tidigare då vi noterade att 15 ledamöter suttit i samma styrelse i mer än 20 år. Detta tyder på en högre rörlighet bland styrelseledamöterna.

Totalt 97 ledamöter var föremål för nyval i de styrelser som var representerade i föregående års rapport. Detta är en klar ökning från föregående års undersökning då endast 67 nya ledamöter valdes in i styrelserna. Antalet nyval bör dock sättas i relation till att referensgruppen i föregående års undersökning enbart utgjordes av 57 bolag tillskillnad från årets rapport där 68 bolag ingår i referensgruppen.

Vd i styrelsen

Genomsnittsålder i styrelsen

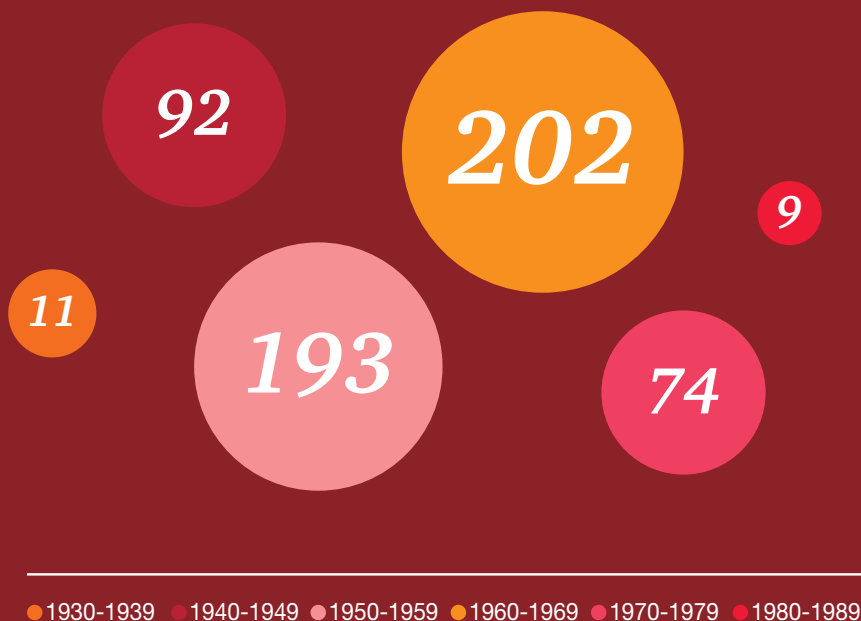

Av de 581 ledamöterna är 448 ledamöter unika vilket motsvarar cirka 88 procent av ledamöterna. Detta är ett nästintill identiskt resultat vid jämförelse med föregående års rapport.

Tolv procent av ledamöterna förekommer i fler än en styrelse på Mid Cap. Det finns ledamöter i underlaget som har sex uppdrag varav flera uppdrag är som ordförande. Vi noterar vidare att det är vanligt att ledamöterna har styrelseuppdrag i olika branscher.

Även om antalet möten i genomsnitt är lägre detta år vid jämförelse med underlaget i föregående års rapport innebär två uppdrag cirka två möten i månaden, fyra uppdrag innebär i genomsnitt ett möte i veckan.

Födelseår för styrelseledamöter (antal personer)

3.

Styrelsens arbete

Styrelsens arbetsformer fastställs av styrelsen. Detta kan gälla antal styrelsemöten per år och om styrelsen ska inrätta utskott.

3.1 Styrelsemöten

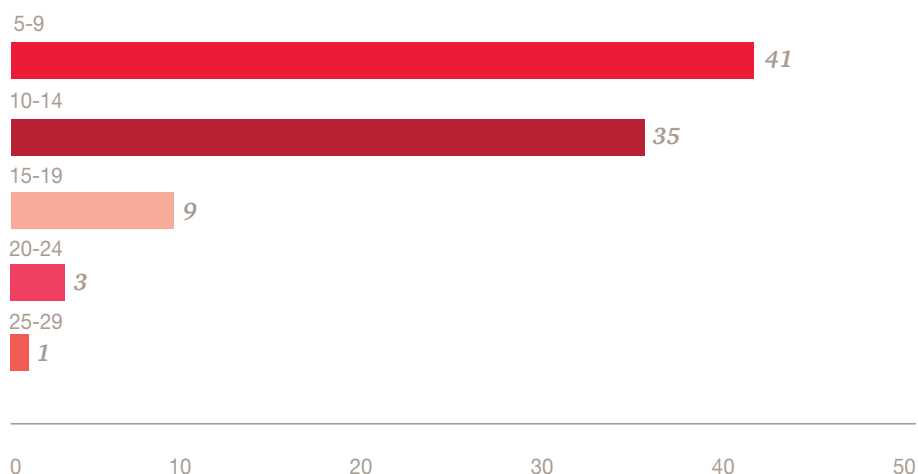
3.1.1 Antal styrelsemöten

I genomsnitt har bolagen haft elva styrelsemöten under 2015 vilket är en minskning med ett möte jämfört med föregående års undersökning. Ett möte avser ordinarie styrelsemöten och konstituerande styrelsemöten.

Den bransch som utmärker sig är Oil & Gas som i genomsnitt haft sju möten under 2015.

Vi har inte funnit något samband mellan antal styrelsemöten i förhållande till bolagets omsättning. Noterbart är dock att antalet styrelsemöten är färre i bolag med högre antal anställda och fler i bolag med lägre antal anställda.

Antal styrelsemöten per år

Genomsnittligt antal styrelsemöten per bransch

”

I genomsnitt har bolagen haft elva styrelsemöten under 2015. Den bransch som utmärker sig är Oil & Gas som i genomsnitt haft sju möten under 2015.

4.

Styrelsens ersättningar

Generellt kan sägas att vi inte har funnit något samband mellan ersättningens storlek och bolagets omsättning eller antal anställda. Ersättningen påverkas inte heller av den enskilde ledamotens ålder, erfarenhet eller kompetens.

4.1 Ordförande

Eftersom ordförande har ett särskilt ansvar för styrelsens arbete är ordförandens ersättning generellt sett högre än övriga ledamöters ersättning. Genomsnittlig ersättning till styrelsens ordförande uppgick 2015 till 487 356 kr, en ökning med cirka 14,5 procent från året innan.

Vi ser en klar ökning av ersättningsnivån till styrelsens ordförande både med avseende på faktiskt utfall 2015 för samtliga bolag listade på Mid Cap under 2015 likväl som för referensgruppen. Ökningen bekräftas även mot bakgrund av beslut om ersättningar i protokollen från årsstämmorna för 2016.

Styrelsens ordförande var högst betald i följande bolag under 2015.

Namn	Arvode
Hoist Finance	1 800 000
Eniro	1 100 000
Nordax Group	1 100 000
Beijer Alma	900 000
Nobina	900 000
Transcom Worldwide	880 000
Bure Equity	800 000
Thule Group	800 000
Vostok New Ventures	800 000
Dustin Group	750 000

Vid en jämförelse mellan branscher kan vi konstatera att den bransch där ersättningen till styrelseordföranden har ökat mest vid jämförelse med föregående års rapport är Financials där vi noterar en ökning med 47 procent. Andra branscher med en avsevärd ökning av ersättningen till styrelseordföranden är Consumer Services och Oil & Gas som ökar med 20 procent vardera.

Noterbart är att Technology har beslutat om en väsentligt lägre genomsnittlig ersättning till styrelseordföranden likväl som Health Care. Avseende Technology förklaras det av att enbart ett bolag inom denna bransch ingår i referensgruppen och var således även noterat 1 januari 2014.

Styrelsens ordförande 2015 (SEK)

10 %	25 %	Median	75 %	90 %	Genomsnitt
242 000	300 000	450 000	600 000	770 000	487 356

Antal observationer: 87 (två bolag saknar uppgifter, troligtvis är vd arbetande styrelseordförande)

Styrelsens ordförande enligt årsstämman 2016 (SEK)

10 %	25 %	Median	75 %	90 %	Genomsnitt
253 000	350 000	500 000	625 000	835 000	521 320

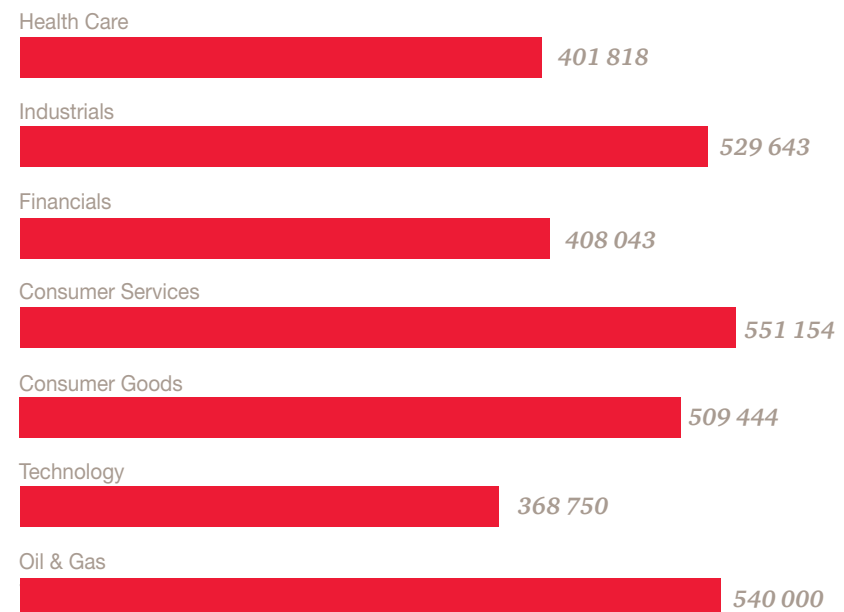
Antal observationer: 84 (ett par bolag redovisar enbart total ersättning till styrelsen och särredovisar enbart ersättning till ledamot)

Bolag som ingår i årets referensgrupp (SEK)

10 %	25 %	Median	75 %	90 %	Genomsnitt
242 000	300 000	420 000	550 000	658 000	451 642

Antal observationer: 67 (ett bolag saknar uppgifter, troligtvis är vd arbetande styrelseordförande)

Genomsnittligt arvode styrelseordförande per bransch (SEK)

0 100 000 200 000 300 000 400 000 500 000 600 000 700 000

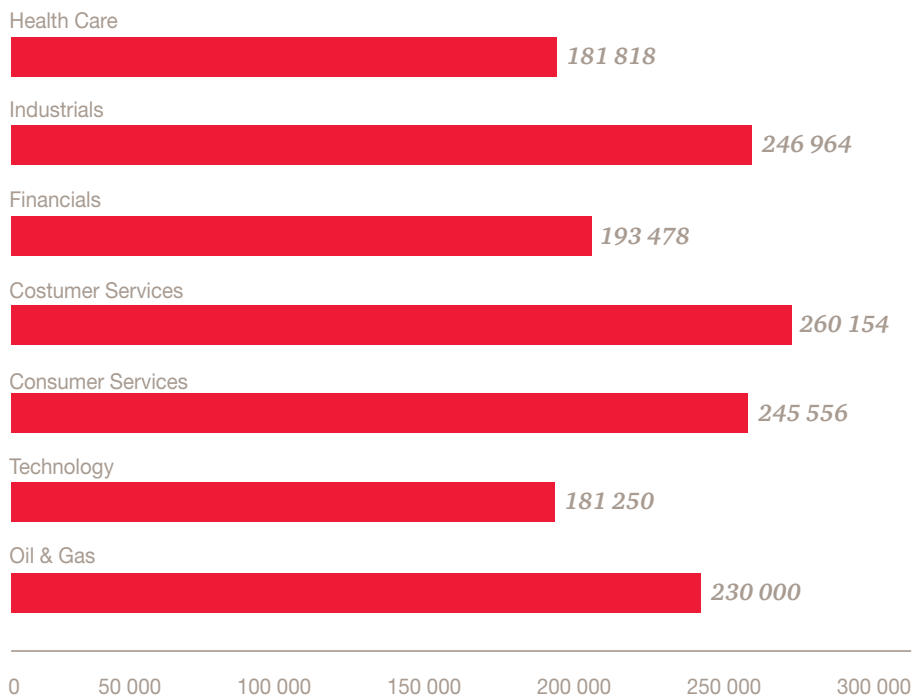

4.2 Vice ordförande

Vi har noterat att 16 av bolagen även har en vice ordförande.

Den genomsnittliga ersättningen till en vice ordförande är 325 750 kr vilket är en högre ersättning vid jämförelse med föregående års rapport. Då underlaget är alltför begränsat har vi valt att inte analysera detta närmare. Vi kan konstatera att det inte är någon bransch som i högre utsträckning har en vice ordförande i styrelserna. Däremot kan vi konstatera att varken Health Care eller Technology har en vice ordförande i styrelserna.

Styrelseordförandens genomsnittliga arvode i relation till antalet styrelsemöten (SEK)

Styrelsens ordinarie ledamöter var högst betalda i följande bolag under 2015.

Namn	Arvode
Eniro AB	420 000 kr
IFS AB	375 000 kr
Nobia AB	375 000 kr
Betsson AB	327 600 kr
Qliro Group	325 000 kr
Nordnet AB	313 000 kr
Clas Ohlsson	310 000 kr
Beijer Alma AB	300 000 kr
Thule Group	300 000 kr
Lindab Ab	300 000 kr

4.3 Ledamot

Den genomsnittliga ersättningen till en ordinarie styrelseledamot uppgick 2015 till 223 730 kr, vilket är en liten ökning från föregående års rapport. Medianersättningen till styrelseledamot uppgick till 207 000 kr och är nästintill oförändrad jämfört med föregående års rapport. Vid jämförelse med årsstämmoprotokollen för 2016 ser vi en liten ökning av ersättningarna där den genomsnittliga ersättningen ökar från 223 730 kr till 236 400 kr.

Vid en jämförelse mellan branscher framgår att ersättningsnivån till ledamöter i genomsnitt är högst inom Consumer Services även om branscherna Oil & Gas och Financials är de som har ökat mest vid jämförelse med föregående års underlag avseende ersättning till ledamöter, 31 procent respektive 27 procent. Likväl som för ersättning till styrelseordföranden medger underlaget att Technology ger en lägre ersättning till ledamot vid jämförelse med föregående års underlag.

Ledamot i styrelsen 2015 (SEK)

10 %	25 %	Median	75 %	90 %	Genomsnitt
145 000	160 000	207 000	260 000	300 000	223 730

Antal observationer: 77

Ledamot i styrelsen enligt årsstämman 2016 (SEK)

10 %	25 %	Median	75 %	90 %	Genomsnitt
150 000	175 000	220 000	281 500	350 000	236 399

Antal observationer: 86

Bolag som ingår i årets referensgrupp (SEK)

10 %	25 %	Median	75 %	90 %	Genomsnitt
135 000	158 750	211 000	260 000	300 000	217 824

Antal observationer: 68

4.4 Arbete i utskott

Vår undersökning visar att 49 av bolagen presenterar särskild ersättning till revisionsutskottets ordförande och 44 av bolagen presenterar särskild ersättning till ersättningsutskottets ordförande.

4.4.1 Revisionsutskottet

Inrättas ett revisionsutskott ska detta bestå av minst tre ledamöter. Majoriteten av dessa ska vara oberoende i förhållande till bolaget och bolagsledningen och minst en av dessa ska vara oberoende i förhållande till bolagets större ägare.

4.4.2 Ersättning till revisionsutskottets ordförande

Medianersättningen till revisionsutskottets ordförande under 2015 var 80 000 kr och den genomsnittliga ersättningen var 87 868 kr. Den genomsnittliga ersättningen är således lägre 2015 jämfört med föregående års rapport där den genomsnittliga ersättningen uppgick till 94 850 kr. Medianersättningen är däremot oförändrad.

4.4.3 Ersättning till revisionsutskottets ledamöter

Medianersättningen till revisionsutskottets ledamöter under 2015 var 50 000 kr och den genomsnittliga ersättningen var 49 949 kr. Ersättningarna till revisionsutskottets ledamöter är högre 2015 jämfört med föregående års rapport där medianersättningen uppgick till 47 500 kr och den genomsnittliga ersättningen uppgick till 48 100 kr.

4.5 Ersättningsutskottet

Enligt Koden ska bolagen ha formaliserade och bekantgjorda processer för beslut om ersättning till ledande befattningshavare. Mot bakgrund av detta ska styrelsen inrätta ett ersättningsutskott. Koden ger dock styrelserna möjlighet att låta hela styrelsen fullgöra även ersättningsutskottets uppgifter.

4.5.1 Ersättning till ersättningsutskottets ordförande

Genomsnittsansättningen till ordförande i ersättningsutskottet var 57 993 kr och medianersättningen 50 000 kr under 2015. Den genomsnittliga ersättningen är således högre 2015 jämfört med föregående års rapport där den genomsnittliga ersättningen uppgick till 47 500 kr. Medianersättningen är däremot oförändrad.

4.5.2 Ersättning till ersättningsutskottets ledamöter

Medianersättningen till en ledamot i ersättningsutskottet var 35 000 kr och den genomsnittliga ersättningen var 37 277 kr under 2015. Ersättningarna till ersättningsutskottets ledamöter är högre 2015 jämfört med föregående års rapport där medianersättningen uppgick till 25 000 kr och den genomsnittliga ersättningen uppgick till 30 600 kr.

4.6 Övriga utskott

Inom Mid Cap finns ett antal bolag som inrättat ytterligare utskott utöver revisionsutskott och ersättningsutskott såsom finansutskott, investeringsutskott, FoU-utskott med mera.

Underlaget för dessa utskott är emellertid begränsat, varför vi inte har valt att analysera detta närmare.

Revisionsutskottets ordförande 2015 (SEK)

10 %	25 %	Median	75 %	90 %	Genomsnitt
40 000	55 000	80 000	100 000	150 000	87 868

Antal observationer: 49

Ledamot i revisionsutskottet 2015 (SEK)

10 %	25 %	Median	75 %	90 %	Genomsnitt
25 000	30 000	50 000	66 960	75 000	49 949

Antal observationer: 43

Ersättningsutskottets ordförande 2015 (SEK)

10 %	25 %	Median	75 %	90 %	Genomsnitt
31 500	41 638	50 000	73 750	92 500	57 993

Antal observationer: 34

Ledamot i ersättningsutskottet 2015 (SEK)

10 %	25 %	Median	75 %	90 %	Genomsnitt
20 000	25 000	35 000	50 000	50 000	37 277

Antal observationer: 34

5.

Styrelsens totala arvode

Styrelsens totala ersättning kan mätas antingen genom att beräkna den totala ersättningen för styrelsearbetet exklusive ersättning för arbete i utskott. Vi har här valt att presentera den totala ersättningen för styrelsens medlemmar, det vill säga ersättning avseende såväl det traditionella styrelsearbetet och arbetet i olika utskott.

Den totala ersättningen uppgick till 1 902 043 kr i genomsnitt 2015 medan medianen för styrelsens totala ersättning uppgick till 1 675 000 kr. Styrelsens totala ersättning är högre 2015 jämfört med föregående års rapport där

medianersättningen till styrelsen uppgick till 1 560 000 kr och den genomsnittliga ersättningen uppgick till 1 592 000 kr. Således har medianersättningen till styrelsen ökat med drygt sju procent och den genomsnittliga ersättningen ökat med drygt 19 procent.

Föregående år placerade sig Nobia som nummer ett med en total ersättning till styrelsen om 3 625 000 kr och hade med motsvarande ersättningsnivå placerat sig på plats fem i årets sammanställning. Nobia är listat på Large Cap sedan 2 januari 2015.

55%

ersättning till styrelsen
i procent av vd:s
genomsnittliga fasta lön.

Styrelsens totala ersättning 2015 (SEK)

10 %	25 %	Median	75 %	90 %	Genomsnitt
858 000	1 225 000	1 675 000	2 460 000	3 061 500	1 902 043

Antal observationer: 89

Vd:s fasta lön 2015 (SEK)

10 %	25 %	Median	75 %	90 %	Genomsnitt
1 706 400	2 552 000	3 434 000	4 379 000	5 711 600	3 607 684

Antal observationer: 89

*Följande tio bolag gav
högst ersättningar till
styrelsen under 2015.*

Namn	Arvode
Nordax Group	5 000 000
Hoist Finance	4 850 000
Scandic Hotels Group	4 600 000
Rezidor Hotel Group	4 043 155
Eniro	3 575 000
Qliro Group	3 396 000
Transcom Worldwide	3 332 980
Vostok New Ventures	3 302 170
Clas Ohlson	3 107 500
Nordnet	3 050 000

5.1 Styrelsens totala arvode i relation till vd:s fasta lön

Vd:s fasta lön uppgick till cirka 3 607 684 kr i genomsnitt 2015 och medianlönen uppgick till 3 434 000 kr. Vd:s fasta lön är högre 2015 jämfört med föregående års rapport där vd:s fasta lön sett till median uppgick till 3 287 500 kr och den genomsnittliga lönen uppgick till 3 502 571 kr. Således har vd:s fasta lön sett till median ökat med drygt fyra procent och den genomsnittliga lönen ökat med drygt tre procent.

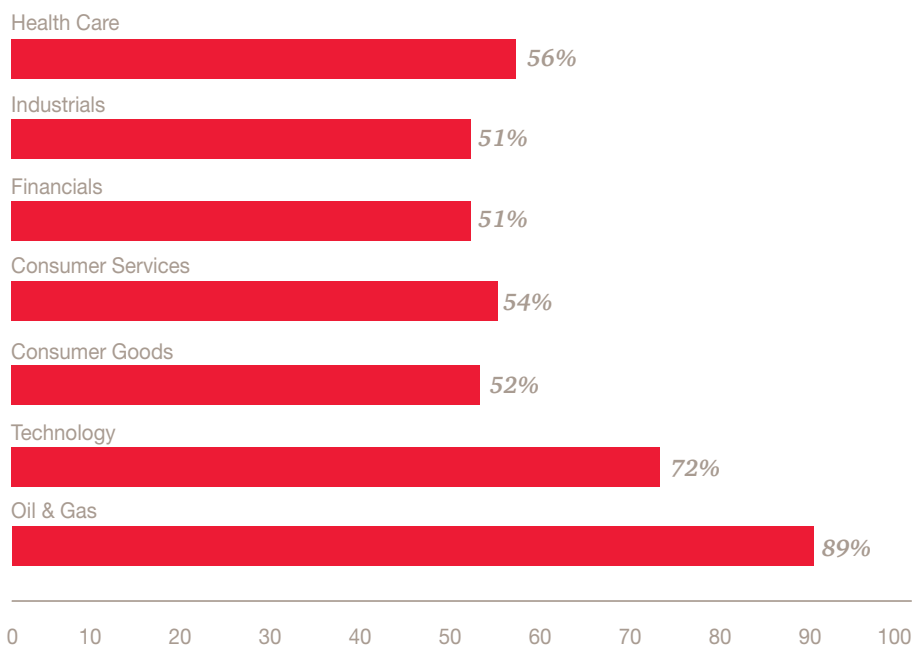
5.2 Styrelsens totala arvode i relation till revisorns ersättning

Revisorns basarvode uppgick till 2 931 084 kr i genomsnitt 2015 och medianen för revisorns basarvode uppgick till cirka 2 325 000 kr. Revisorns genomsnittliga basarvode är lägre 2015 jämfört med föregående års rapport där det genomsnittliga basarvudet uppgick till 2 979 600 kr. Revisorns basarvode sett till medianen är däremot något högre 2015 vid jämförelse med föregående års rapport.

I genomsnitt uppgick styrelsens totala arvode till 65 procent av revisorns basarvode vilket bör ses i relation till informationen från föregående års rapport som medgav att styrelsens totala ersättning uppgick till 52 procent av revisorns basarvode. 49 procent, vilket motsvarar 43 av bolagen, ersätter styrelsen med mer än 75 procent av revisorns basarvode. 69 procent, vilket motsvarar 61 av bolagen, ersätter styrelsen med mer än 50 procent av revisorns basarvode.

Den bransch som ersatte styrelsen högst i relation till revisorns ersättning är Oil & Gas följt av Consumer Services. Då branschen Oil & Gas utgörs av enbart ett bolag listat på Mid Cap anser vi att denna uppgift inte är representativ för branschen.

Styrelsens arvode som en andel av revisorns ersättning per bransch

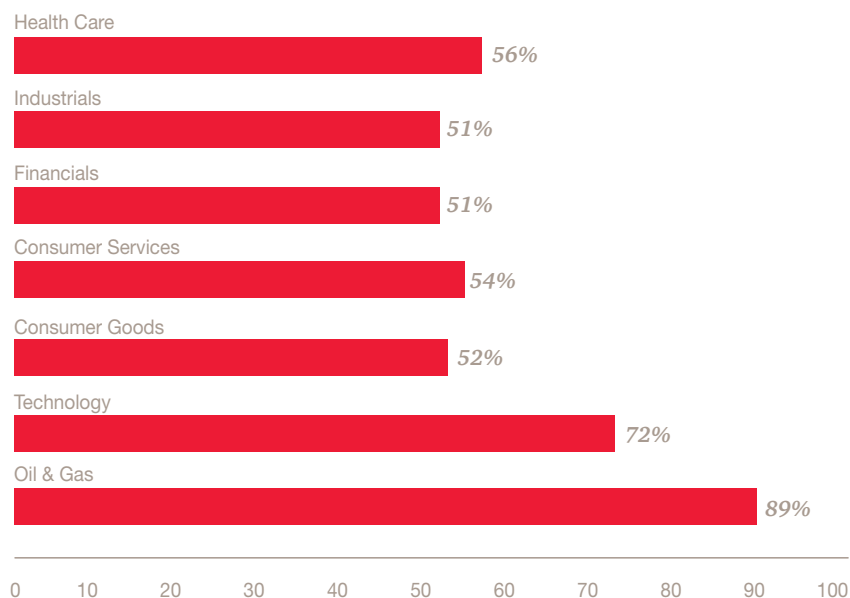

*I följande tio bolag
utgick högst fast lön till
vd under 2015.*

Namn	Arvode
KappAhl	10 900 000
SAS	8 000 000
Hoist Finance	7 416 000
Scandic Hotels Group	7 400 000
Transcom Worldwide	6 800 295
Clas Ohlson	6 500 000
Inwido	6 400 000
ÅF	5 900 000
Thule Group	5 778 000
Sweco	5 695 000

Styrelsens totala ersättning som en andel av vd:s fasta lön

65%

I genomsnitt uppgick
styrelsens totala arvode till 65
procent av revisorns ersättning.

3%

Vd:s genomsnittliga fasta
lön har ökat med cirka
tre procent.

En sammanställning av styrelsens ersättningar

2015	10 %	25 %	Median	75 %	90 %	Genomsnitt
Omsättning	464 200 000	943 200 000	2 348 000 000	5 584 000 000	9 262 000 000	4 167 676 813
Antal anställda	50	136	762	2 545	7 759	2 485
Styrelsens ordförande	242 000	300 000	450 000	600 000	770 000	487 356
Ledamot	145 000	160 000	207 000	260 000	300 000	223 730
Ordförande revisionsutskott	40 000	55 000	80 000	100 000	150 000	87 868
Ledamot revisionsutskott	25 000	30 000	50 000	66 960	75 000	49 949
Ordförande ersättningsutskott	31 500	41 638	50 000	73 750	92 500	57 993
Ledamot ersättningsutskott	20 000	25 000	35 000	50 000	50 000	37 277
Styrelsens totala arvode	858 000	1 225 000	1 675 000	2 460 000	3 061 500	1 902 043
Vd:s fasta lön	1 706 400	2 552 000	3 434 000	4 379 000	5 711 600	3 607 684
Revisorns ersättning	591 300	1 016 500	2 325 000	4 250 000	6 060 000	2 931 084

Enligt årsstämma 2016

Styrelsens ordförande	500 000	253 000	350 000	625 000	835 000	521 320
Ledamot	150 000	175 000	220 000	281 500	350 000	236 399

7.

Large Cap och Small Cap

För att sätta in arvoden på Mid Cap i ett sammanhang har vi i årets undersökning även inkluderat information avseende Large Cap och Small Cap.

Large Cap	10 %	25 %	Median	75 %	90 %	Genomsnitt
Ordförande	426 000	672 500	1 100 000	1 700 000	2 100 000	1 259 996
Ledamot	200 000	317 250	410 000	552 500	659 100	451 614
Styrelsen	1 530 000	2 562 500	3 830 000	5 647 500	7 235 200	4 402 304
Utskott	234 000	450 000	650 000	875 000	1 695 600	856 088
Total ersättning	1 450 000	2 711 250	4 482 500	6 476 250	9 152 500	5 462 348
Medlemmar	6	7	8	9	10	8

Small Cap	10%	25%	Median	75%	90%	Genomsnitt
Ordförande	150 000	200 000	315 000	423 750	550 800	353 232
Ledamot	100 000	121 250	150 000	200 000	225 000	162 721
Styrelsen	535 500	700 000	937 500	1 363 750	1 614 500	1 032 716
Utskott	51 000	100 000	160 000	200 000	298 000	166 473
Total ersättning	535 500	700 000	1 002 500	1 485 000	1 707 500	1 110 297
Medlemmar	4	5	6	6	7	6

Definitioner

8.1 Mid Cap

Bolag på Stockholmsbörsens Mid Cap-lista har ett börsvärde mellan 150 MSEK och 40 000 MSEK.

8.2 Branschindelning

Stockholmsbörsen tillämpar sedan 1 januari 2001 en branschindelningsstandard enligt GICS (the Global Industry Classification Standard). Enligt GICS gäller följande branschindelning.

1. **Oil & Gas** – energi
2. **Basic Materials** – material och råvaror
3. **Industrials** – industrivaror och -tjänster
4. **Consumer Services** – sällanköpsvaror och -tjänster
5. **Consumer Goods** – dagligvaror
6. **Health Care** – sjukvård
7. **Financials** – finans
8. **Technology** – informationsteknik
9. **Telecom** – telekommunikation
10. **Utilities** – kraftförsörjning

Bland de undersökta bolagen finns inte något bolag som tillhör branscherna Basic Materials, Telecom och Utilities.

8.3 Statistiska begrepp inom lönestatistik

Tionde percentilen – det värde vilket motsvarar eller understiger tio procent av observationerna.

Första kvartilen – den 25:e percentilen – det värde vilket motsvarar eller understiger 25 procent av observationerna.

Median – den 50:e percentilen – det värde vilket motsvarar eller understiger 50 procent av observationerna.

Tredje kvartilen – den 75:e percentilen – det värde vilket motsvarar eller överstiger 75 procent av observationerna.

Nittionde percentilen – det värde vilket motsvarar eller överstiger 90 procent av observationerna.

8.4 Arvoden och ersättningar

Revisorns ersättning har definierats som revisionsarvode utan eventuellt arvode för revision av moderbolaget, därtill har externt revisionsarvode exkluderats.

Vd:s fasta ersättning inkluderar förmåner i de fall dessa specificerats i årsredovisningen.

Bolag som ingår i undersökningen

Bolagsnamn	Bransch
Active Biotech	Health Care
Addtech	Industrials
Alimak Group (NY)	Industrials
Arcam	Industrials
Avanza Bank	Financials
Bactiguard	Health Care
B&B Tools	Industrials
Beijer Alma	Industrials
Beijer Ref	Industrials
Bilia	Consumer Services
BioGaia	Health Care
Bufab	Industrials
Bure Equity	Financials
Bygghmax Group	Consumer Services
Camurus (NY)	Health Care
Capio (NY)	Health Care
Catena	Financials
Clas Ohlson	Consumer Services
Cloetta	Consumer Goods
CLX Communications (NY)	Technology
Collector (NY)	Financials
Concentric	Industrials
Coor Service Management (NY)	Industrials
Corem Property Group	Financials
Creades	Financials
D. Carnegie & Co (NY)	Financials
Diös	Financials
Duni	Consumer Goods
Dustin Group (NY)	Consumer Services
Eltel (NY)	Industrials

Bolagsnamn	Bransch
Eniro	Consumer Services
Fagerhult	Industrials
FastPartner	Financials
Fingerprint Cards	Industrials
Gränges	Consumer Goods
Gunnebo	Industrials
Haldex	Consumer Goods
Heba	Financials
Hemfosa Fastigheter	Financials
HiQ	Technology
HMS Networks (NY)	Technology
Hoist Finance (NY)	Financials
Inwido	Industrials
ITAB Shop Concept	Industrials
KappAhl	Consumer Services
Klövern	Financials
Kungsleden	Financials
Lagercrantz Group	Industrials
Lindab International	Industrials
Medivir	Health Care
Mekonomen	Consumer Goods
Mycronic (NY)	Industrials
Nederman	Industrials
NetEnt	Consumer Services
New Wave	Consumer Goods
Nobina (NY)	Industrials
Nolato	Industrials
Nordax Group (NY)	Financials
Nordnet	Financials
NP3 Fastigheter	Financials

Bolagsnamn	Bransch
Oasmia Pharmaceuticals (NY)	Health Care
OEM International	Industrials
Opus Group	Industrials
Orexo	Health Care
Platzer Fastigheter Holding	Financials
Qliro Group	Consumer Services
Recipharm	Health Care
Rezidor Hotel Group	Consumer Services
Sagax	Financials
SAS	Consumer Services
Scandic Hotels Group	Consumer Services
Scandi Standard (NY)	Consumer Goods
Sectra	Health Care
SkiStar	Consumer Services
Sweco	Industrials
Swedol	Consumer Services
Systemair	Industrials
Tethys Oil	Oil & Gas
Thule Group (NY)	Consumer Goods
Tobii (NY)	Technology
Transcom Worldwide (NY)	Industrials
Troax Group (NY)	Industrials
VBG Group (NY)	Consumer Goods
Victoria Park	Financials
Vitrolife (NY)	Health Care
Vostok New Ventures (NY)	Financials
Wihlborgs	Financials
ÅF	Industrials
Öresund	Financials

Kontakta oss för mer information!

PwC Sverige är marknadsledande inom revision, redovisning, skatte- och affärsrådgivning med 3 600 medarbetare och 100 kontor runt om i landet. Med erfarenhet och unik branschkunskap utvecklar vi värden för våra 50 000 kunder vilka utgörs av globala företag, svenska storföretag och organisationer, mindre och medelstora, främst lokala företag samt den offentliga sektorn.

Anna Gustring Boman
anna.gustring.boman@pwc.com
010-212 48 86

PwC Sverige drivs som en självständig och oberoende juridisk enhet. Vi ingår i det globala nätverket PwC och delar våra kunskaper, erfarenheter och lösningar med 223 000 medarbetare i 157 länder för att utveckla nya perspektiv och praktiska råd.

www.pwc.se